

Brno 15.5.2009

Připomínky k diskusi o Standardu kvality profese učitele

Standard kvality profese učitele považujeme za potřebný a nutný pro změnu současné školy, tedy i přístupů učitele ke své profesi.

V počáteční fázi navrhujeme definovat základní standard, ale s vymezením počtu let, dokdy by měl učitel této základní úrovně dosáhnout. Nelze předpokládat, že danou úroveň získá absolvent ihned po ukončení studia.

Následně by mohly být definovány další úrovně kvality profese učitele, které by byly vázány na kariérní řád.

Standard by dle našeho názoru měl být:

- Pro všechny stupně škol
- Nástrojem sebehodnocení učitele
- Nástrojem pro hodnocení učitelů ředitelem školy - vedením školy; hodnocení ředitele školy by mělo být průkazné, podloženo materiály a měla by existovat možnost hodnocení ředitele zkontrolovat (např. ČŠI)

Něměl by být:

- Nástrojem v rukou zřizovatelů škol

Připomínky k textu diskuse na www:

K bodu č. 3 Jak a komu standard prospěje?

- Ředitelé – čtvrtá odrážka: *získají rámeček pro rozvojové plány škol* - navrhujeme doplnit *získají rámeček pro rozvojové plány škol v oblasti vzdělávání.*
- Bod 3 doplnit o prospěšnost standardu MŠMT ČR a akreditační komisi, neboť jde o provázaný systém.

K bodu č. 21 Proč mají učitelé společně přemýšlet o své profesi a formulovat standard učitelovy profese

- Text *Ministerstvo bude hledat cesty, jak potřebné podmínky zajistit, nahradit Ministerstvo hledá...*

K bodu č. 22 Další otázky, na které budeme hledat společnou odpověď v diskusi:

- *Pokud učitel základního standardu nedosáhne, měl by být zařazen do vzdělávacího programu, na jehož financování by se částečně podílel po určité období (např. dva*

roky), aby měl šanci svoji kvalitu ještě obhájit. Pokud by se tak nestalo ani po této lhůtě, měl by odejít ze školy.

- *Domníváme se, že zpočátku může jít o rivalitu mezi učiteli, protože jde o změnu myšlení ve společnosti i u učitelů – všichni učitelé nejsou stejní a nemusí být stejně oceňováni. Každý má šanci se rozvíjet, pokud chce. Se změnou myšlení bude ubývat i rivalita ve sboru a učitelé se postupně naučí oceňovat i práci kolegů (zkušenosti z Litvy).*
- *Česká školní inspekce by měla být kontrolní orgán – měla by při inspekční činnosti posoudit výkon učitele i podklady ředitele, na jejichž základě učitel splnil požadavky Standardu.*

Připomínky k vlastnímu textu Tvorba profesního standardu kvality učitele

1. Co je a co není profesní standard kvality učitele

Odst. 3

Mezi přípravným a dalším vzděláváním by měly být vymezeny jasné hranice. Přípravu na profesi ponechat v rukou kvalitních vysokých škol (vazba na akreditaci studijních programů), další vzdělávání jako navazující.

2. Cíle navrhovaného projektu standardu

2.4.1 Standard má formulovat státní zakázku na podobu absolventa učitelství pro fakulty připravující učitele. To však znamená, že bude akceptován Akreditační komisí, schvalující studijní programy a budou udělána taková opatření, která tuto proměnu fakultám umožní.

5. Obsah navrhovaného standardu

- Obecně navrhuje nepoužívat příliš cizích slov, ale vyjádřit se srozumitelně pro širokou vrstvu populace – ne pojmy deklarativní, procesuální a kontextuální znalosti)

Oblast č. 1 Výuka jako proces vyučování a učení

- U odrážek 1.1,;,;1.3 použít v souladu s nadpisem a bodem 1.2 vždy pojem výuka *plánování výuky; reflexe procesů a dosažených výsledků výuky*
- Realizace výuky - přístup k žákům: doplnit poslední odrážku o *spolupráci i s jinými institucemi* (nejen školským poradenským zařízením); doplnit další odrážku *zajímá se o rodinné zázemí žáka*
- Realizace výuky - komunikace a klima ve třídě: doplnit o odrážku *zajímá se o kvalitu klimatu ve třídě (diagnostikuje je)*
- Realizace výuky - hodnocení žáků: doplnit odrážku *zvolenými způsoby hodnocení vede žáky k plánování svého učiva a přebírání zodpovědnosti za své výsledky*

Současně nabízíme k dispozici kriteria, která jsem zpracovala pro hodnocení studentů na souvislých praxích (viz příloha).

Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D
Doc. PaedDr. Hana Horká, CSc.